

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Upravni sud u Rijeci, po sutkinji D. V., dipl. iur., uz sudjelovanje zapisničarke S. M., u upravnom sporu tužiteljice B.Ž. iz K., koju zastupa opunomoćenika Š. S., odvjetnik u Z., protiv tuženika Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Zagreb, Franje Račkoga 6, zastupanog po službenim osobama S. P. B. i T. M., radi prigovora na postupanje javnopravnog tijela, 26. rujna 2019.,

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice radi poništenja rješenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, KLASA: UP/I-974-15/19-02/01, URBROJ: 326-01-80-92-19-1 od 28. svibnja 2019.

II. Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova ovoga spora.

III. Nalaže se tužiteljici da tuženiku nadoknadi troškove upravnog spora u visini od 123,00 kune u roku od 60 dana od dostave pravomoćne odluke o troškovima upravnog spora.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, KLASA: UP/I-971-15/19-02/01, URBROJ: 326-01-80-82-19-1 od 28. svibnja 2019., odbijen je prigovor tužiteljice, izjavljen protiv obavijesti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 10. svibnja 2019., KLASA: 974-15/19-01/38, URBROJ: 326-01-80-82-19-6, kao neosnovan.

Tužiteljica je ovom Sudu pravodobno podnijela tužbu kojom osporava zakonitost rješenja tuženik, te u bitnome navodi da bivši Zakon o obveznim odnosima iz 1978. je regulirao naknadu nematerijalne štete (fizičkih ili psihičkih boli, straha itd.) te daje stari ZOO jasno regulirao i od kada teku kamate na nematerijalnu štetu, a novi ZOO („Narodne novine“, broj 35/05), koji daje i danas na snazi je u cjelini odredio kriterije pravične novčane naknade za pretrpljenu štetu s osnova prava osobnosti, te se poziva na članak 1100. i 1103. ZOO-a i daje očito bila intencija zakonodavca da osiguratelji postanu ažurni u rješavanju odštetnih zahtjeva i da se ne gomilaju sudski predmeti u svezi naknade štete, te su za nerazumno postupanje kažnjavali sa zateznim kamatama. Navodi kako je zakonodavac također donio i lex specialis i to Zakon o obveznim osiguranjima u prometu („Narodne novine“, broj 151/05), te se poziva na članke tog Zakona i u svezi s istim određena pitanja, te navodi kako je u konkretnom slučaju osiguratelj pravna osoba i ima stručno znanje iz poslova kojim se bavi, a osnovna djelatnost osiguranja da je prodaja premija i rješavanje odštetnih zahtjeva i plaćanje šteta, a kojim poslovima se svako osiguranje bavi kao profesionalnom djelatnošću, odnosno trgovac i da stoga osiguratelj ne može reći da primjerice ne zna riješiti odštetni zahtjev, da ga ne može riješiti, kao što to može već osoba koja se time ne bavi kao profesionalnom djelatnošću i u tom smislu ako je tužbu sudu primjerice podnio neki laik, sud ga može pozvati na dopunu, a sve sukladno načelu pomoći neukoj stranci, ali primjerice neće sud pozvati odvjetnika na dopunu ili ispravak tužbe jer se time odvjetnik bavi kao profesionalnom djelatnošću i da se stoga i u praksi pojavilo pitanje što je to utemeljeni odgovor, odnosno kako on mora izgledati, kako, odnosno na koji način utemeljeni odgovor osiguratelj mora dostaviti oštećeniku i drugima. Navodi kako je utemeljeni odgovor prema aktualnoj praksi odgovor koji osiguratelj dostavlja oštećeniku kao odgovor na njegov podneseni odštetni zahtjev, u kojem odgovoru osiguratelj obrazlaže razloge zbog kojih otklanja odštetni zahtjev ako ga otklanja pri tome navodeći argumente koji njemu idu u prilog da ne treba isplatiti štetu i daje stoga neprihvatljiv stav osiguratelja kada na odštetni zahtjev odgovara da istom još nešto nedostaje jer je upravo iz tog razloga zakonodavac ostavio rok od 60 dana osiguratelju za probavu dokumentacije i daje sam osiguratelj dužan pribaviti svu potrebnu dokumentaciju od MUP-a, ODO-a i drugih institucija i daje stoga u konkretnom slučaju potpuno neprihvatljivo da odgovorni osiguratelj odbija isplatiti štetu trećoj osobi - putniku i pri tome se poziva na eventualnu regresnu odgovornost drugog osiguratelj, budući

da je navedeno potpuno nevažno kada se radi o trećoj osobi — putniku s obzirom da osiguratelji trećoj osobi odgovaraju solidarno za naknade štete i nebitno koji je osiguratelj odgovoran za nastanak prometne nesreće.

Nadalje navodi da ukoliko svaki osiguratelj zahtjeva da mu se odštetni zahtjev dostavlja putem pošte i to preporučenom pošiljkom s povratnicom, a na kojem dokazu podnošenje odštetnog zahtjeva inzistira i sud u parničnom postupku za naknadu štete, da je onda jasno da ne može osiguratelj svoj neutemeljeni odgovor dostavljati oštećeniku u nekoj dužoj, manje zahtjevnoj formi, te navodi kako je osiguratelj u konkretnom slučaju s oštećenikom komunicirao isključivo putem e-maila i navodio da mu nedostaje zapisnik, pa da mu potom nedostaje nešto drugo od dokumentacije, pa da ne može platiti ništa dok mu se krajnje odgovorni osiguratelj ne očituje, stoga predlaže da se priklopi cjelokupni spis osiguratelja X. d.d., kako bi se utvrdilo da odgovori osiguratelja ne zadovoljavaju niti sadržaj niti formu utemeljenog odgovora koji propisuje članak 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu i predlaže da se poništi rješenje tuženika.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi kako je predmet ovog spora rješenje kojim je HANFA kao pravna osoba s javnim ovlastima odbila prigovor tužiteljice protiv obavijesti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 10. svibnja 2019. i daje to odluka o predstavi koju javnopravno tijelo donosi u smislu članka 122. u svezi s člankom 42. Zakona o općem upravnom postupku i predstava da se odnosila na postupanje društva za osiguranje u vezi s odredbom članka 12. stavka 1. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu, te u bitnome navodi daje tužitelj zaprimio dva utemeljena odgovora kojima je društvo iz osiguranja obrazložilo zašto smatra daje odštetni zahtjev neosnovan, daje društvo za osiguranje zaprimilo odštetni zahtjev tužiteljica 28. srpnja 2017., a utemeljeni odgovor daje dostavljen tužiteljici 10. kolovoza 2017. i naknadno 21. kolovoza 2017., potvrdilo svoj stav o tome da težina povreda ne opravdava postojanje novčane naknade, pa da stoga valja zaključiti kako je ispoštovan i rok od 60 dana za dostavljanje utemeljenog odgovora i obzirom na to da tužiteljica očito ne prihvaća stav društva za osiguranje o razlozima otklona odgovornosti, daje HANFA uputila tužiteljicu na činjenicu da društvo za osiguranje samostalno donosi odluku o osnovanosti odštetnog zahtjeva i visini štete i da HANFA nije nadležna za donošenje odluke o osnovanosti odštetnog zahtjeva i visini štete, odnosno da u tome smislu svoja prava može zaštititi putem suda. Što se tiče forme elektroničke pošte, za koju tužiteljica smatra da nije zakonita forma, navodi kako je HANFA vrlo iscrpna u osporenom rješenju obrazložila zašto je ovaj stav tužiteljice neosnovan i navodi daje Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu nije propisana forma u kojoj se dostavlja utemeljeni odgovora, daje neosporan sadržaj utemeljenog odgovora, kao što je neosporno daje isti dostavljen elektroničkom porukom i daje stoga te okolnosti nepotrebno utvrđivati priklopom spisa osiguratelje, stoga predlaže da se odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Tužiteljica se podneskom od 19. kolovoza 2019. očitovala na odgovor na tužbu tuženika i u cijelosti ostaje kod svojih dosadašnjih navoda, te navodi kako je svoj odštetni zahtjev dostavila preporučenom pošiljkom i ukoliko odštetni zahtjev treba zadovoljiti formu na način da se šalje original putem pošte s povratnicom da onda i utemeljeni odgovor mora zadovoljavati istu formu, da bi se dostava mogla obavljati elektroničkim putem, daje potrebno da to bude propisano zakonskim odredbama i osim toga za elektroničku komunikaciju da je potrebno osigurati i određene tehničke preduvjete kao što su certifikacije, elektroničke kartice i drugo i da bi dostava elektroničkom komunikacijom imala značaj, daje potrebno između ostalog da osoba koja zaprima pismo bude sigurna u identitet osobe koja šalje pismo i da bi se to ostvarilo daje potrebno primijeniti tehnologiju elektroničkog potpisa i da stoga dostava pismena pod elektroničkim putem mora biti izričito potpisana, što je vidljivo iz najnovijih izmjena Zakona o parničnom postupku.

Tuženik se podneskom od 6. rujna 2019. očitovao na podnesak tužiteljice, ističe da Zakon o obveznim osiguranjima u prometu ne uređuje način dostave utemeljenog odgovora, pa da samim tim niti ne isključuje elektroničku poštu kao oblik komunikacije i da stoga ne stoji navodi tužiteljice daje utemeljeni odgovor trebao dostaviti preporučenom poštom s povratnicom.

Sud je u ovom upravnom sporu održao ročište za raspravu 23. rujna 2019. u prisutnosti službenih osoba tuženika, a u odsutnosti uredno pozvane tužiteljice, te je temeljem odredbe članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16 i 29/17, u nastavku teksta ZUS) dana mogućnost strankama izjasniti se o zahtjevima i navodima drugih stranaka, te o svim pitanjima koja su predmet ovog upravnog spora.

Službena osoba T. M. navodi da u konkretnom slučaju ne postoji niti jedna pravna norma koja brani komunikaciju putem mail-a, niti isključivo regulira problematiku komunikacije između službenog odnosno javnopravnog tijela i stranke to jest osobe koja se nalazi u podređenom odnosu prema sudu ili upravnom tijelu. Tuženik ponavlja da se u konkretnom slučaju radi o izvan ugovornom odnosu, odnosno obveznom odnosu u kojem je komunikacija funkcionirala putem e-maila gdje je i sam odvjetnik tužiteljice, punomoćnik Š. S., se služio e-mail korespondencijom

sa društvima za osiguranje, te daje tako 21. kolovoza 2017. podnio putem službenog emaila na službeni e-mail adrese društva, prigovor na utemeljeni odgovor društva za osiguranje. U pogledu e-maila na koji tužitelj prigovara, tuženik naglašava kako je u pitanju službena e-mail adresa s jedne i druge strane što da predstavlja osobni podatak sukladno Mišljenju Agencije za zaštitu osobnih podataka, koje predaje u spis za Sud i za suprotnu stranu, da se također radi se e-mail adresama kako pomoćnika odnosno Š. S. odvjetnika, tako i društva za osiguranje čija su domene mogli registrirati isključivo oni pri Carnetu, te da nedvojbeno imaju i jaču pravnu snagu od neslužbene e-mail adrese koja sadrži samo ime i prezime na nekoj od otvorenih domena poput Gmail-a i si. Tuženik posebno ističe daje e-mail adresa odvjetnika kao takva i dodatno registrirana u imeniku Hrvatske odvjetničke komore te da nema nikakve sumnje da je u pitanju druga osoba kojoj je dostavljen utemeljeni odgovor, da je u konkretnom predmetu ovakav način komunikacije bio u cilju brže dostave utemeljenog odgovora oštećenici, ovdje tužiteljici, te za konkretan predmet HANFA da ne nalazi ništa sporno te ostaje kod odgovora na tužbu i svih kasnijih navoda.

Sud je izveo dokaze uvidom u dokumentaciju koja se nalazi u spisu predmeta upravnog postupka u kojem je doneseno osporavano rješenje tuženika i prvo stupanjsko rješenje, te u dokumentaciju koja prilaže spisu predmeta ovog upravnog spora.

Ocjenjujući zakonitost osporavanog upravnog akta, Sud je, na temelju razmatranja svih činjeničnih pravnih pitanja utvrdio da tužbeni zahtjev nije osnovan te daje osporavana odluka tuženika zakonita i to kako u pogledu utvrđenih činjenica tako i glede primjene materijalnog prava.

Iz spisa predmeta upravnog postupka proizlazi daje Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: HANFA), zaprimila 8. travnja 2019. predstavku tužiteljice, kojom ukazuje na nepravilnost prilikom obrade odštetnog zahtjeva po polici osiguranja od automobilske odgovornosti, od strane društva X. d. d., sa sjedištem u Z. U svojoj predstavi tužiteljica navodi daje 27. srpnja 2017. uputila zahtjev navedenom osiguravajućem društvu zbog naknade štete za duševne boli zbog smrti pok. supruga, ali i kao treća osoba za svoje ozljede, te navodi kako osiguravajuće društvo nije platilo nesporni iznos naknade štete, niti je poslalo utemeljeni odgovora preporučeno poštom sukladno članku 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu („Narodne novine“, broj 151/05, 36/09, 75/09, 76/13 i 152/14, dalje ZOOUP). Nakon što je HANFA zatražila očitovanje osiguravajućeg društva i nakon uvida u cjelokupnu dokumentaciju, tužiteljici je dostavila obavijest od 10. svibnja 2019., kojom istu obavještava daje osiguravajuće društvo postupilo u skladu s člankom 12. ZOOUP-a.

Odredbom članka 12. ZOOUP-a, propisano je daje odgovorni osiguratelj dužan u roku od 60 dana od dana primitka odštetnog zahtjeva utvrditi osnovanost i visinu toga zahtjeva te dostaviti podnositelju zahtjeva:

1. obrazloženu ponudu za naknadu štete, ako su odgovornost za naknadu štete te visina štete nesporne, ili
2. utemeljen odgovor na sve točke iz odštetnog zahtjeva u slučaju ako su odgovornost za naknadu štete ili visina štete sporne (stavak 1.).

Ako odgovorni osiguratelj u roku iz stavka 1. ovoga članka oštećenoj osobi ne dostavi obrazloženu ponudu za naknadu štete, odnosno utemeljeni odgovor, oštećena osoba može protiv njega podnijeti tužbu. Tužba podnesena protiv odgovornog osiguratelja ili odgovorne osobe prije proteka roka iz stavka 1. ovoga članka smatrat će se preuranjenom (stavak 2.). Odgovorni osiguratelj je dužan isplatiti iznos naknade štete u roku iz stavka 1. ovoga članka. U slučaju nemogućnosti utvrđenja visine konačnog iznosa štete, odgovorni osiguratelj je oštećenoj osobi dužan isplatiti iznos nespornog iznosa naknade štete kao pređujam u roku propisanom stavkom 1. ovoga članka (stavak 3.).

U slučaju neizvršenja obveze isplate naknade štete ili nespornog iznosa naknade štete, u roku iz stavka 1. ovoga članka, oštećena osoba uz dužni iznos naknade štete, odnosno uz dužni nesporni iznos naknade štete ima pravo i na isplatu iznosa kamate, i to od dana podnošenja odštetnog zahtjeva (stavak 4.). U slučaju neimovinske štete u postupku pred odgovornim osigurateljem oštećena osoba ima pravo priložiti nalaz i mišljenje neovisnog vještaka kojeg je osobno izabrala (stavak 5.).

U postupku je utvrđeno daje tužiteljica zaprimila dva odgovora osiguravajućeg društva, putem elektroničke pošte, u kojima se navode razlozi zbog čega nije usvojen odštetni zahtjev tužiteljice (10. i 21. kolovoza 2017.), te su oba odgovora prosljeđena tužiteljici u roku od 60 dana od dana primitka odštetnog zahtjeva, te da utemeljeni odgovor sadrži razloge zbog kojih se otklanja odgovornost za naknadu štete. Stoga je pravilno zaključio tuženik da nije došlo do povrede članka 12. ZOOUP-a obzirom da istim člankom nije propisana forma utemeljenog odgovora na odštetni zahtjev, odnosno nije predviđeno da isti mora biti poslan preporučenom pošiljkom, već je u konkretnom slučaju poslan na e-mail adresu opunomoćenika tužiteljice. Također se napominje da u nadležnosti tuženika nije donošenje odluke o osnovanosti odštetnog zahtjeva i visini štete.

Sukladno prethodnom, Sud utvrđuje da osporavanom odlukom tuženika nije povrijeđen zakon na štetu tužiteljice slijedom čega je, temeljem odredbe članka 57. stavak 1. ZUS-a, odlučeno kao u dispozitivu.

Odluka o trošku iz točke II. izreke presude temelji se na odredbi članka 79. stavak 4. ZUS-a koji određuje da stranka koja izgubi spor u cijelosti snosi sve troškove spora, ako zakonom nije drukčije propisano.

Tuženik je na raspravi zatražio troškove upravnog spora, a koji troškovi obuhvaćaju putni trošak u iznosu od 123,00 kn (relacija Zagreb-Rijeka-Zagreb, prijevozno sredstvo: autobus), to je tuženiku dosuđen ukupni trošak upravnog spora u visini od 123,00 kn, sukladno članku, koji trošak je tuženiku dosuđen sukladno članku 6. Pravilnika o naknadi troškova u sudskim postupcima („Narodne novine“, broj 59/88, 3/94, 150/05, dalje Pravilnik), slijedom čega je odlučeno kao pod točkom III. izreke presude.

U Rijeci 26. rujna 2019.

S u t k i n j a
D. V., dipl. iur., v. r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokome upravnom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog Suda u 3 primjerka u roku od 15 dana od dana dostave presude. Žalba odgađa izvršenje pobijane presude (članak 66. stavak 5. ZUS-a).

DNA:

- opunomoćeniku tužiteljice Š. S., odvjetnik u Z.,
- tuženiku Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, Zagreb, Franje Račkoga 6

Za točnost opravka-ovlašteni službenik

u.z. P. K.